

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з освітньої, виховної
та міжнародної діяльності
проф. Т.М. Димань
09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ ТА ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ФАКУЛЬТЕТ

08 Право
081 «Право»
Перший (бакалаврський)
Права та лінгвістики

Робоча програма з навчальної дисципліни «Юридична деонтологія та професійна етика» для здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 08 "Право", галузь знань 081 «Право», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладач В.В. Макарчук. – Біла Церква: БНАУ, 2019. – 16 с.

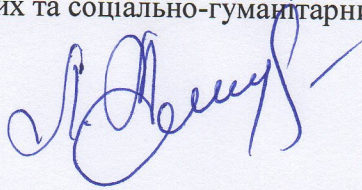
Розробник: В.В. Макарчук, кандидат юридичних наук, асистент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін

(Протокол № 1 від «29» серпня 2019 р.)

Завідувач кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін,

доцент

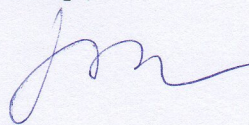

Л.М. Мельник

Схвалено методичною радою факультету права та лінгвістики

(Протокол № 1 від «29» 08 2019 р.)

Голова методичної ради, доцент

В.Д. Борщовецька

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	4
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	6
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	8
6.3. Самостійна робота	9
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань	12
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	13
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	13
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	15
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Юридична деонтологія та професійна етика» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 42 години (лекції – 14, практичні заняття – 28), самостійна робота – 78 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 08 "Право" Напрямок підготовки 081"Право"	Обов’язкова навчальна дисципліна	
Модулів – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Бакалавр» Кваліфікація: «Бакалавр правознавства»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин 120		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 42 самостійної роботи – 78		Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	110 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		залік	залік

Метою вивчення навчальної дисципліни «Юридична деонтологія та професійна етика» є висвітлення сутності обов'язків, професійної етики та культури юриста.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна для бакалаврів «Юридична деонтологія та професійна етика» базується на дисциплінах які вивчаються паралельно, як «Теорія держави і права», «Історія держави і права України» та «Історія держави і права зарубіжних країн» для бакалаврів.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю 081 «Право» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 2.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання.
РН 3.	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН 7.	Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
РН 8.	Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
РН 9.	Самостійно визначати ті обставини, у з’ясуванні яких потрібна допомога і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
РН 11.	Володіти базовими навичками риторики.
РН 12.	Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло
РН 13.	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
РН 17.	Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
РН 18.	Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
РН 19.	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
РН 20.	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

види професії юриста.	17	2	4			11	18	2	1			
Тема 4 Професійна культура юриста	17	2	4			11	18	2	1			15
Всього за модулем 1	68	8	16			44	66	4	2			60
Модуль II Професійна культура юриста												
Змістовний модуль 2. Професійна культура юриста-правника. Професіограми юридичних професій												
Тема 5 Характеристика окремих видів юридичної практичної діяльності.	18	2	4			12	24	2	2			20
Тема 6 Професіограми юридичних професій	17	2	4			11	15					15
Тема 7 Дисциплінарна відповідальність юриста	17	2	4			11	15					15
Всього за модулем 2	52	6	12			34	54	2	2			50
Усього годин	120	14	28			78	120	6	4			110

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лаб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, с р – самостійна робота.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

№ з/п	Тема і зміст лекції	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні положення юридичної деонтології		
1	Тема 1 Поняття юридичної деонтології. Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна Поняття та загальна характеристика науки "юридична деонтологія". Предмет наукового дослідження. Завдання науки "юридична	2

	деонтологія". Юридична деонтологія як навчальна дисципліна. Предмет та структура курсу юридичної деонтології. Завдання, що вирішуються навчальною дисципліною. Сучасні підходи до викладання курсу.	
2	<i>Тема 2 Загальна характеристика юридичної діяльності</i> Методологічні підходи до розуміння (вивчення) юридичної діяльності. Юридична діяльність як різновид соціальної діяльності. Основні риси, що характеризують юридичну діяльність. Зміст юридичної діяльності. Види юридичної діяльності.	2
3	<i>Тема 3 Професія «юрист», основні види професії юриста</i> Юридична діяльність та професійна діяльність юристів. Ознаки професії юриста. Основні вимоги до професії юриста. Права та обов'язки юристів.	2
4	<i>Тема 4 Професійна культура юриста</i> Види професійної культури юриста. Правова культура юриста. Принципи формування професійної культури юристів.	2
Разом за змістовий модуль 1		8
Змістовий модуль 2. Професійна культура юриста-правника. Професіограми юридичних професій.		
5	<i>Тема 5 Характеристика окремих видів юридичної практичної діяльності</i> Суддівська діяльність. Прокурорська діяльність. Слідча діяльність. Адвокатська діяльність. Нотаріальна діяльність. Юридична консультативна діяльність. Юридична виконавча діяльність.	2
6	<i>Тема 6 Професіограми юридичних професій</i> Поняття професіограми. Рівні діяльності юриста. Фактори професійної придатності. Особисті якості юриста. Деонтологічна характеристика окремих видів юридичної діяльності.	2
7	<i>Тема 7 Дисциплінарна відповідальність юриста</i> Загальні правила дисциплінарної відповідальності. Притягнення до дисциплінарної відповідальності юристів. Дисциплінарна відповідальність в органах внутрішніх справ. Дисциплінарні проступки. Зміцнення дисципліни в органах внутрішніх справ. Методи контролю службової дисципліни. Аналіз стану службової дисципліни.	2
Разом за змістовий модуль 2		6
Разом годин		14

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття юридичної деонтології. Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна.	4
2	Загальна характеристика юридичної діяльності.	4
3	Професія «юрист», основні види професії юриста.	4
4	Професійна культура юриста.	4
5	Характеристика окремих видів юридичної практичної діяльності.	4
6	Професіограми юридичних професій.	4
7	Дисциплінарна відповідальність юристів.	4
Разом годин		28

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття юридичної деонтології. Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна 1. Виникнення деонтології як науки. 2. Передумови виникнення юридичної деонтології. 3. Етапи розвитку юридичної деонтології. 4. Метод юридичної деонтології. 5. Функції та принципи юридичної деонтології.	11
2.	Загальна характеристика юридичної діяльності 1. Освітня, наукова та практична юридична діяльність. 2. Методи здійснення юридичної діяльності. 3. Функції юридичної діяльності. 4. Кадрова політика держави щодо професійної діяльності юриста. 5. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти. 6. Галузевий державний стандарт вищої юридичної освіти. 7. Теоретичні та історичні юридичні науки. 8. Галузеві юридичні науки. Спеціальні юридичні науки. 9. Наукові юридичні спеціальності.	11

	10. Магістратура. 11. Аспірантура. Докторантура.	
3.	Професія «юрист», основні види професії юриста 1. Ознаки практичної юридичної діяльності. 2. Професіоналізм, незалежність, компетентність практичної юридичної діяльності. Повага та не порушення прав, свобод і законних інтересів суб'єктів суспільних відносин. 3. Конфліктність, інформативність, гласність і конфіденційність практичної юридичної діяльності. 4. Юридична справа і її вирішення. Види процесуальних актів.	11
4.	Професійна культура юриста 1. Деформації правової культури юриста та шляхи їх подолання. 2. Структура та функції політичної культури юриста. 3. Рівні політичної культури юриста. 4. Принцип політичного нейтралітету як складова політичної культури юриста. 5. Рівні психологічної культури юриста. Психічний склад особи юриста. Система психічних властивостей особи юриста. 6. Психологія ділового спілкування юриста. Види конфлікту. Стили вирішення конфлікту. 7. Економічні права у суспільстві. Економічні знання юриста. 8. Участь юриста у здійсненні економічної політики держави. 9. Екологічна безпека у суспільстві. 10. Структура етичної культури юриста. Рівні етичної культури юриста. 11. Професійна етика юриста. Професійний обов'язок юриста. Присяга у сфері юридичної діяльності. Деформації етичної культури юриста та шляхи їх подолання. 12. Структура естетичної культури юриста. Рівні естетичної культури юриста. 13. Службовий етикет юриста. Традиції і ритуали у сфері юридичної діяльності.	11
5.	Характеристика окремих видів юридичної практичної діяльності 1. Вимоги на посаду судді. 2. Вимоги на посаду прокурора. 3. Вимоги на посаду слідчого.	12

	4. Вимоги до адвоката. 5. Вимоги на нотаріуса. 6. Вимоги на посаду державного виконавця. 7. Вимоги на посаду юрисконсульта.	
6.	Професіограми юридичних професій 1. Аспекти (сторони) професійної діяльності юриста. 2. Психологія юридичної діяльності юриста. 3. Пошуковий аспект діяльності юриста. 4. Організаційний аспект діяльності юриста. 5. Комунікативний аспект діяльності юриста. 6. Соціальний аспект діяльності юриста. 7. Реконструктивний аспект діяльності юриста.	11
7.	Дисциплінарна відповідальність юриста 1. Присяга юриста 2. Статути об'єднань юристів 3. Дисциплінарне провадження 4. Дисциплінарна комісія 5. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів 6. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури 7. Вища кваліфікаційна комісія суддів України 8. Вища рада юстиції	11
Всього		78

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Орієнтовні теми письмової доповіді (есе)

1. Основні етапи становлення і розвитку юридичної деонтології як складової частини юридичної науки.
2. Провідні сучасні українські дослідники юридичної деонтології.
3. Місце і соціальне призначення юридичної професії у суспільстві та державі: проблеми та перспективи.
4. Державна політика у сфері правової освіти: сучасні тенденції.

5. Проблеми та перспективи розвитку юридичної освіти.
6. Учасники навчально-виховного процесу вищих навчальних закладів юридичної освіти.
7. Конкретно-наукові та спеціально-наукові методи юридичної науки.
8. Проблеми та перспективи розвитку юридичної освіти.
9. Наукові юридичні установи в Україні.
10. Професіоналізм, незалежність, компетентність практичної юридичної діяльності.
11. Повага та не порушення прав, свобод і законних інтересів суб'єктів суспільних відносин у практичній юридичній діяльності.
12. Конфліктність, інформативність, гласність і конфіденційність практичної юридичної діяльності.
13. Вища рада юстиції України як контрольно-наглядовий орган у сфері дисциплінарної відповідальності суб'єктів практичної юридичної діяльності.
14. Гарантії забезпечення статусу суб'єктів практичної юридичної діяльності.
15. Підготувати професіограму:
 - а) Судді суду загальної юрисдикції.
 - б) Судді господарського суду.
 - в) Працівника прокуратури.
 - г) Адвоката.
 - д) Нотаріуса.
 - е) Юрисконсульта.
 - ж) Державного виконавця.
 - з) Слідчого.
16. Співвідношення правової культури юриста та правової культури суспільства.
17. Принцип політичного нейтралітету як складова політичної культури юриста.
18. Система психічних властивостей особи юриста.
19. Деформації етичної культури юриста та шляхи їх подолання.
20. Деформації естетичної культури юриста та шляхи їх подолання.
21. Проблеми формування економічної культури юриста.
22. Проблеми формування екологічної культури юриста.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; ділових та рольових ігор.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Юридична деонтологія та професійна етика» включає

тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється здобувачам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності здобувачів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність здобувача в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті здобувач отримує за виконані зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички

	аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що здобувач не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих здобувачем оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де БПК – бали з поточного контролю; САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих здобувачем оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність здобувача на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення здобувачів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться здобувачеві, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться здобувачеві, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною	За шкалою ECTS	За національною шкалою
----------------	----------------	------------------------

шкалою		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов’язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. - К.: Право, 1996. - 36 с.
2. Закон України. Про звернення громадян // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 47. - Ст.256.
3. Закон України. Про судоустрій і статус суддів // Відомості Верховної Ради України, 2016, № 31, ст.545
4. Закон України. Про адвокатуру та адвокатську діяльність. // Відомості Верховної Ради, 2013, № 27, ст.282.
5. Закон України. Про державну службу // Відомості Верховної Ради України. - 2016, № 4, ст.43
6. Закон України. Про міліцію від 20 грудня 1990р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 5. - Ст.20.
7. Закон України. Про нотаріат // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 39. - Ст.383.

8. Гапотій В.Д. Юридична деонтологія : навчальний посібник / В.Д. Гапотій, О.Г. Мінкова. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. – 146 с.
URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/4583/>
9. Гусарев С.Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності) : навч. посіб. / С.Д. Гусарев, О.Д. Тихомиров. – Київ : Знання, 2008. – 495 с.
URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>
10. Петришин О.В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / О.В. Петришин, О.В. Зінченко. – Харків : Право, 2018. – 84 с.
URL:
https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/456/3_Yuridichnadeon_ologija_NP_zalikiv_ispitiv_2018_vnutri.pdf
11. Сливка С.С. Юридична деонтологія : підручник. - Харків : Право, 2015. – 296 с.
URL: <http://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/122/1-26.pdf>
12. Ухач В.З. Юридична деонтологія і професійна етика : Навчальний посібник. – Тернопіль: Вектор, 2015. - 335 с.
URL: http://dspace.tneu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/20178/1/JDPE_2015.pdf
13. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - Київ, 2017. – 311 с.
URL: https://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/cirfa_g_o_juridichna_deontologija_navch_posib_zh_red_n_i_klimenko_k_universitet_ukrajina_2005_210_s/16-1-0-277
14. Юридична деонтологія: підручник / С.П. Погребняк, О.О.Уварова, Г.О.Христова та ін.; за заг. ред. О.В. Петришина. - Харків: Право, 2014. - 248 с.
URL: <https://www.twirpx.com/file/1958262/>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
2. <http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>
3. Юридическая деонтология, статьи по юридической деонтологии
URL: <http://yurist-online.com/uslugi/yuristam/literatura/deont/>.
4. Деонтологія юридична // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] — Київ : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. — Т. 2 : Д — Й. — С. 70.
URL: <http://cyclop.com.ua/content/view/1037/58/1/10/#5360>